

Energie z tradičního pramene

# Nové principy auditu aneb Co čeká veřejnou správu



FOTO: RADOŠLAV BERNAT

Počátkem listopadu proběhla pod názvem **Energie z tradičního pramene** v kongresovém centru Top Hotelu Praha mezinárodní konference, kterou vyvrcholily oslavy dvaceti let Českého institutu interních auditorů (ČIIA).

**Jiří Chum**

Audit odvozuje svůj název z latinského slova *audire* (naslouchat). Naslouchání bylo také leitmotivem konference, na které se sešlo 270 účastníků z 25 zemí. Věřme, že rostoucí součinnost odborníků se stane inspirací pro soustavnou spolupráci mezi dalšími prvky (nejen) veřejné správy. Myšlenka organizovat tyto konference v rámci východní a střední Evropy měla před dvaceti lety velkou odezvu a podpořila vzestup náročné disciplíny v zemích, které do té doby měly s interním auditem spíše nesoustavné zkušenosti.

Angela Witzany, viceprezidentka Mezinárodního institutu interních auditorů a prezidentka IIA Rakousko, upozornila na deset imperativů následujícího období. Představitelé náročného exaktního oboru se mají stát důvěryhodnými poradci vedení firem a institucí. Měli by reagovat na tlak regulací v bankovním a finančním sektoru? Jsou užívané standardy příliš jednoduché nebo naopak komplikované? Velmi záleží na rozvíjení znalostí a talentu auditorů. Hovořila o nové podobě Mezinárodního rámce profes-

ní praxe interního auditu, která byla oficiálně představena v červenci 2015 na konferenci ve Vancouveru. V dokumentu je zahrnuto poslání interního auditu, tedy zvyšovat a chránit hodnotu organizace tím, že poskytuje objektivně ujišťovací služby založené na vyhodnocení rizik, je poradcem a přináší porozumění podstatě věci.

Tomáš Vyhnanek, pověřený náměstek sekce Finanční řízení a audit Ministerstva financí, představil priority centrální harmonizace. Probíhá vypořádávání připomínek k novému zákonu, posílí se podpora odbornosti, objektivity, součinnosti mezi interním auditorem a managementem. Pozornost bude věnována rovněž externímu posouzení kvality interního auditu, snížit se má duplicita kontrol ve veřejné správě. Mělo by dojít k zavedení principu jednotného auditu, kvalitní výsledky předchozích kontrol a auditů mají být respektovány. Chystá se i metodická podpora aplikace principů 3E ve veřejné správě (Economy, Efficiency, Effectiveness = hospodárnost, úspornost, účinnost).

Miloslav Kala, prezident Nejvyššího kontrolního úřadu, hovořil o eDatech jako budoucnosti kontroly. Veřejná

správa shromažďuje ve svých informačních systémech velké množství dat. Informační systém veřejné správy měl pořizovací cenu 5,1 miliardy eur, provoz stojí 0,9 miliardy eur za rok. Je třeba profiltrovat všechna dostupná data, zjistit rizika. Jak od nich dospět k informacím a využít v praxi? Důl je plný zlata, tušíme to bohatství, ale jak ho vytěžít? Data jsou stále nepropojená, manažeři mají povětšinou klapky na očích. Propojená data lze důkladně kontrolovat, zužují prostor pro nejrůznější nekalé jednání uživatelů. Jaký je úkol auditorů Nejvyššího kontrolního úřadu? V období 2007–2014 přispěla Česká republika do evropských fondů 10,3 miliardy eur. Na podporu jejích projektů bylo vyplaceno 23 miliard, čistý přínos byl tedy přes 12 miliard eur. Přispěly evropské prostředky k podpoře správných věcí? Plní fondy roli, pro kterou je Evropská komise do České republiky směřuje? Kolik prostředků z Evropské unie bylo vyčerpáno v jednotlivých krajích? Například Středočeský kraj výrazněji zaostává za Jihomoravským krajem, který investuje do podpory vzdělávání a inovací. Jak obstojí republika ve srovnání zemí V4? V kategorii růstu produktivity práce a hrubého domácího produktu na hlavu je nejlepší Slovensko před Polskem.

Johann Rieser, interní auditor rakouského Ministerstva financí zdůraznil, že interní audit může vnést řád do souběžných činností a vytvořit posloupnost dějů. Od někdejší inspekce a kontrol se jeho těžiště posunulo ke konzultacím a doporučením. Lukáš Wagenknecht, předseda správní rady Good Governance, hovořil o mezinárodních trendech ve vývoji vnitřního kontrolního systému veřejné správy. Soustředil se na otázky spojené s efektivním fungováním výborů pro audit a na mapy zjištění. Interní auditori a management by se podle něho měli chovat jako zodpovědná posádka jedné lodi. Ivo Středa, někdejší první prezident Českého institutu interních auditorů, dodává, že interní auditori se musí připravit na to, že ponесou odpovědnost nejenom za správnou identifikaci nedostatků, ale budou spoluodpovědní za návrh i za realizaci nápravných opatření. ■